

Εκθετική-Λογαριθμική συνάρτηση

Ορισμός: Έστω $a > 0, a \neq 1$. Τότε η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = a^x$ λέγεται **εκθετική** συνάρτηση με βάση a .

Μελέτη της $f(x) = a^x$ με $a > 1$

- ◆ $A_f = \mathbb{R}$, δηλαδή το πεδίο ορισμού της f είναι το \mathbb{R} .
- ◆ $f(A) = (0, +\infty)$ το σύνολο τιμών.
- ◆ Είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} δηλαδή $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ με $x_1 < x_2 \Rightarrow a^{x_1} < a^{x_2}$
- ◆ Η G_f τέμνει τον άξονα ψ' στο σημείο $A(0, 1)$ και έχει ασύμπτωτο τον ημιάξονα Ox'

Μελέτη της $f(x) = a^x, 0 < a < 1$

- ◆ Πεδίο ορισμού το \mathbb{R}
- ◆ Σύνολο τιμών το $(0, +\infty)$
- ◆ Είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , δηλαδή $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ με $x_1 < x_2 \Rightarrow a^{x_1} > a^{x_2}$
- ◆ Η G_f τέμνει τον ψ' στο $A(0, 1)$ και έχει ασύμπτωτο τον ημιάξονα Ox

Παρατήρηση

- ◆ Οι γραφικές παραστάσεις των $f(x) = a^x$ και $g(x) = (\frac{1}{a})^x$ είναι συμμετρικές ως προς τον άξονα $\psi'\psi$.
- ◆ Η $f(x) = a^x, a \neq 0$ είναι 1-1 συνάρτηση.

Λογάριθμοι

Ορισμός: Έστω $a > 0, a \neq 1, \theta > 0$. Την μοναδική λύση της εξίσωσης $a^x = \theta$ την συμβολίζουμε $\log_a \theta$ και την ονομάζουμε **λογάριθμο** του θ ως προς βάση a , δηλαδή αν $a > 0, a \neq 1, \theta > 0$, τότε $a^x = \theta \Leftrightarrow x = \log_a \theta$.

Ιδιότητες

Αν $a > 0, a \neq 1$, τότε $\forall \theta_1, \theta_2, \theta > 0$ και $\kappa \in \mathbb{R}$ ισχύουν:

- ◆ $\log_a(\theta_1 \theta_2) = \log_a \theta_1 + \log_a \theta_2$
- ◆ $\log_a(\frac{\theta_1}{\theta_2}) = \log_a \theta_1 - \log_a \theta_2$
- ◆ $\log_a \theta^\kappa = \kappa \log_a \theta$

Παρατήρηση: Επειδή για κάθε $\theta > 0$ ισχύει $\sqrt[n]{\theta} = \theta^{\frac{1}{n}}$, τότε ισχύει $\log_a \sqrt[n]{\theta} = \log_a \theta^{\frac{1}{n}} = \frac{1}{n} \log_a \theta$.

Σχόλιο: 1) $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{n})^n = e$. 2) Οι λογάριθμοι με βάση το e λέγονται **φυσικοί ή νεπέρειοι λογάριθμοι** και συμβολίζονται \ln , δηλαδή $e^x = \theta \Leftrightarrow x = \ln \theta$

Πρόταση (αλλαγή βάσης): Αν $a, \beta > 0$ με $a, \beta \neq 1$ τότε για κάθε $\theta > 0$ ισχύει

$$\log_\beta \theta = \frac{\log_a \theta}{\log_a \beta}$$

Σημείωση $\log_\beta \theta = \frac{\ln \theta}{\ln \beta}$

Λογαριθμική συνάρτηση

Ορισμός: Έστω $a \neq 1, a > 0$. Τότε η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \log_a x$ καλείται **λογαριθμική συνάρτηση** με βάση a

Παρατήρηση: Οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $\psi = \log_a x$ και $\psi = a^x$ είναι συμμετρικές ως προς την ευθεία με εξίσωση $\psi = x$

$f(x) = \log_a x$, για $a > 1$

- ◆ Έχει πεδίο ορισμού το $(0, +\infty)$
- ◆ Έχει σύνολο τιμών το \mathbb{R}
- ◆ Είναι γνησίως αύξουσα
- ◆ Η G_f τέμνει τον $\chi'\chi$ στο $A(1, 0)$ και έχει ασύμπτωτο τον ημιάξονα $o\psi'$

$f(x) = \log_a x, 0 < a < 1$

- ◆ Έχει πεδίο ορισμού το $(0, +\infty)$
- ◆ Έχει σύνολο τιμών το \mathbb{R}
- ◆ Είναι γνησίως φθίνουσα
- ◆ Η G_f τέμνει τον $\chi'\chi$ στο $A(1, 0)$ και έχει ασύμπτωτο τον ημιάξονα $o\psi$